

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
๒๗	๑๐๖	ส.ส. พ้นจากตำแหน่งเมื่อต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการลงโทษตาม เว้นแต่เป็นการลงโทษในความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท	ส.ส. พ้นจากตำแหน่ง เมื่อต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือเป็นความผิดลหุโทษ	การที่กำหนดให้ ส.ส. พ้นจากตำแหน่งเมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้จะมีการรอลงโทษนั้น เป็นการตัดผู้ที่มีพฤติการณ์ที่ไม่เหมาะสมที่จะอยู่ในฐานะผู้แทนของประชาชนออกไป ซึ่งทำให้เกียรติ และศักดิ์ศรีของสภาผู้แทนราษฎรไม่ัวหมองไป
*๒๘	๑๐๘	แก้ไขระยะเวลาในการจัดการเลือกตั้งในกรณียุบสภา เป็น “ไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน แต่ไม่เกิน ๖๐” วัน	กำหนดไว้เพียงให้จัดให้มีการเลือกตั้งภายใน ๖๐ วัน	ทำให้การกำหนดวันเลือกตั้งในกรณียุบสภาเร็วเกินไป โดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมือง ๑ ให้พรรคการเมืองอื่น ๆ เตรียมพร้อมในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ไม่ทัน ไม่สามารถทำได้อีกต่อไป

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๕๐	เหตุผล
*๒๕	๑๑๑	เปลี่ยนแปลงระบบการได้มาของสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) โดยให้มีที่มาสองทาง รวมทั้งสิ้น ๑๕๐ คน ดังนี้ ๑) มาจากการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด จังหวัดละ ๑ คน รวม ๗๖ คน ๒) มาจากการสรรหา ๗๔ คน	ส.ว. มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ คน	ลดจำนวน ส.ว. เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้สะดวกขึ้น และเปลี่ยนระบบการได้มาซึ่ง ส.ว. โดยให้ ส.ว. ส่วนหนึ่งมาจากการสรรหา ทำให้ ส.ว. มีความเป็นกลางทางการเมืองมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งยังเปิดโอกาสให้กลุ่มต่างๆ ในสังคม เช่น เกษตรกร ผู้ใช้แรงงาน ผู้พิการสตรี ฯลฯ เข้ามามีบทบาททางการเมืองในฐานะ ส.ว. และสามารถทำหน้าที่ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น
๓๐	๑๑๕	เพิ่มคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ ส.ว. ให้เข้มข้น เช่น - ไม่เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ ส.ส. - ไม่เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเคยเป็นและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่เกิน ๕ ปี - ไม่เป็น ส.ส. หรือเคยเป็น ส.ส. แต่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่เกิน ๕ ปี เป็นต้น	ไม่มี	ทำให้ได้ ส.ว. ที่มีความเป็นกลางทางการเมืองมากกว่าเดิม

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๕๐	เหตุผล
๓๑	๑๑๕	ส.ว. พิจารณาตำแหน่งเมื่อต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการลงโทษก็ตาม เว้นแต่เป็นการลงโทษในความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท	ส.ว. พิจารณาตำแหน่ง เมื่อต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือเป็นความผิดลหุโทษ	การที่กำหนดให้ ส.ว. พิจารณาตำแหน่งเมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้จะมีการลงโทษถึงโทษนั้น เป็นตัวผู้ที่มีพฤติการณ์ที่ไม่เหมาะสมที่จะอยู่ในฐานะผู้แทนของประชาชนออกไป ซึ่งทำให้เกิดภัยและศักดิ์ศรีของวุฒิสภาไม่เหมาะสมไป
*๓๒	๑๒๒	ยื่นให้ ส.ส. และ ส.ว. ปฏิบัติหน้าที่โดย "ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ"	ไม่มี	เป็นการยืนยันให้มีความชัดเจนขึ้นกว่าเดิมว่า ส.ส. และ ส.ว. ต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติโดยปราศจากความสามารถบงาของกลุ่มการเมือง
*๓๓	๑๔๒, ๑๖๓, ๒๕๑	ลดจำนวนในการเข้าชื่อของประชาชนเพื่อเสนอร่างกฎหมายเหลือเพียง ๑๐,๐๐๐ ชื่อ และให้สิทธิประชาชน ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คนในการเข้าชื่อเพื่อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้	กำหนดให้ใช้รายชื่อถึง ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ และ "ไม่สามารถเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้"	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชนจะทำให้ได้ง่ายขึ้น ทั้งยังสามารถมีบทบาทและมีส่วนร่วมมากขึ้นในการกำหนดวิถีชีวิตของชนในรัฐธรรมนูญ

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๓๔	๑๕๘, ๑๕๙	ส.ส. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ สามารถยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีได้ ส.ส. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๖ สามารถยื่นขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีรายบุคคลได้ แม้ในขณะขึ้นหรือหลังจากยื่นขอเปิดอภิปรายดังกล่าว รัฐมนตรีผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่ง ไปเป็นรัฐมนตรีในตำแหน่งอื่นก็ตาม	ส.ส. จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๕ สามารถยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีได้ ส.ส. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ สามารถยื่นขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีรายบุคคลได้ แต่ถ้ารัฐมนตรีดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว จะไม่สามารถอภิปรายได้	การตรวจสอบการบริหารประเทศของฝ่ายบริหารทั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีโดยฝ่ายนิติบัญญัติจะทำให้ง่ายขึ้น
*๓๕	๑๖๐	เมื่อครบ. บริหารราชการมาเกิน ๒ ปีแล้ว ฝ่ายค้านไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งสามารถยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลได้	ไม่มี	การตรวจสอบรัฐบาลสามารถทำได้ แม้รัฐบาลจะคุมเสียงข้างมากเด็ดขาดในสภาก็ตาม ซึ่งต่างจากเดิมที่หากรัฐบาลถล่มเสียงข้างมากเด็ดขาดในสภาแล้ว ฝ่ายค้านก็แทบจะไม่สามารถตรวจสอบอะไรได้เลย

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๓๖	๑๖๔, ๒๗๑	ลดจำนวนในการเข้าชื่อของประชาชนเพื่อ ร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองเหลือเพียง ๒๐,๐๐๐ ชื่อ	กำหนดให้ใช้รายชื่อถึง ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ	เพื่อให้การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผู้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยประชาชน สามารถทำได้ง่ายขึ้นและเป็นไปได้จริงทาง ปฏิบัติ
๓๗	๑๖๕ วรรคสอง	กำหนดให้การกำหนดงบกลางต้องแสดง เหตุผลและความจำเป็นด้วย	ไม่มี	ทำให้การกำหนดงบกลาง จะต้องได้รับการ พิจารณาจากสภาด้วย อันจะเป็นการ ป้องกันการใช้งบกลางอย่างไร้วินัยทางการ คลังได้ดียิ่งขึ้น
*๓๘	๑๖๐	เงินรายได้ใด ๆ ที่ไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้ ของแผ่นดิน (เงินนอกงบประมาณ) ต้อง รายงานต่อ ครม. และ ครม. รายงานต่อ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ทุกสิ้นปี และการใช้จ่ายเงินดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้ กรอบวินัยทางการคลัง	ไม่มี	ทำให้รัฐบาลต้องระมัดระวังและมีวินัยใน การใช้เงินนอกงบประมาณมากขึ้น จะใช้ เงินดังกล่าวเพื่อผลทางการเมืองไม่ได้อีก ต่อไป

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
๓๕	๑๑๑	นายกรัฐมนตรีอยู่ในตำแหน่งได้ไม่เกิน ๘ ปี	ไม่มี	ทำให้นายกรัฐมนตรีไม่สามารถดำรงตำแหน่งยาวนานเกินไปซึ่งอาจเป็นการสร้างอิทธิพลหรือเข้าครอบงำการบริหารประเทศโดยมิชอบได้
*๔๐	๒๑๒	ประชาชนมีสิทธิฟ้องศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง ในกรณีที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ไม่มี	ประชาชนมีหลักประกันสิทธิและเสรีภาพมากขึ้น
๔๑	๒๑๕	ให้ศาลยุติธรรมมีบทบาทพิจารณาและวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง	ไม่มี	เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของ ก.ก.ต. มีความสำคัญต่อกระบวนการได้มาซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่าง ๆ จึงกำหนดให้มีองค์กรตุลาการเข้ามาตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง ทำให้การใช้อำนาจของ ก.ก.ต. เกี่ยวกับการเลือกตั้งไม่มีลักษณะเด็ดขาดที่ไม่อาจตรวจสอบได้ต่อไป ซึ่งย่อมทำให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรมขึ้นนั่นเอง

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
๔๒	๒๔๔ (๓)	ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการ ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ไม่มี	ทำให้มีการควบคุมจริยธรรมของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองอันเป็นวัตถุประสงค์ ที่สำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีผล ในทางปฏิบัติได้จริง
	๒๔๔ วรรคท้าย	ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจพิจารณาและ สอบสวนโดยไม่ต้องมีการร้องเรียนได้ ถ้า เห็นว่ามีการกระทำที่มีผลกระทบต่อ ประชาชน		ทำให้ประชาชนมีหลักประกันสิทธิและ เสรีภาพมากขึ้น
*๔๓	๒๕๐ (๓)	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติมีอำนาจยับยั้งเรื่องขึ้น พิจารณาเองได้โดยไม่ต้องมีการร้องเรียน	ไม่มี	เนื่องจากบางกรณีผู้ร้องเรียนอาจเกรงกลัว อำนาจทางการเมือง หรือเพราะได้รับ ผลประโยชน์ตอบแทน จึงไม่มีการ ร้องเรียนต่อ ป.ป.ช. จึงสมควรให้ป.ป.ช. สามารถหยิบยกร่องขึ้นพิจารณาเองได้
	๒๕๐ (๕)	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการ กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง		ทำให้มีการควบคุมจริยธรรมของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองอันเป็นวัตถุประสงค์ ที่สำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีผล ในทางปฏิบัติได้จริง

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๕๐	เหตุผล
*๔๔	๒๕๕	กำหนดให้องค์กรการยุติการมีสถานะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ	ไม่มี	องค์กรยุติการมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น ทั้งการทำหน้าที่ที่องค์กรนิติแทนรัฐ และการขึ้นฟ้องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
*๔๕	๒๕๖	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง หรือศาลยุติธรรมแทนประชาชนได้ ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีเพียงอำนาจในการตรวจสอบและให้คำแนะนำเท่านั้น ไม่มีอำนาจในการฟ้องคดีต่อศาลได้	การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น
*๔๖	๒๕๕ วรรคสาม	การแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น รวมถึงทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย	ไม่มี	ทำให้โอนทรัพย์สินไปไว้กับบุคคลอื่นในลักษณะที่เป็นนอมินี เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ ไม่สามารถทำได้อีกต่อไป

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๔๓	๒๖๕ วรรคท้าย	นอกจากจะห้ามไม่ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทแล้ว ยังห้ามรวมไปถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีด้วย	ห้ามเฉพาะตัวนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเท่านั้น ไม่รวมถึงคู่สมรสและบุตรด้วย	ทำให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีใช้อำนาจในทางบริหารอย่างโปร่งใสมากขึ้น
๔๔	หมวด ๑๓	กำหนดเรื่องของจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความชัดเจน ทั้งยังกำหนดให้มีการจัดทำประมวลจริยธรรมให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีด้วย	ไม่มี	ทำให้การควบคุมใช้อำนาจบริหารประเทศไม่ใช่เพียงแค่ควบคุมความชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น แต่จะควบคุมจริยธรรมด้วย เพื่อให้การใช้อำนาจต้องเป็นไปโดยสุจริตและเป็นธรรมด้วย รวมทั้งมีกลไกและบทลงโทษต่อผู้ฝ่าฝืน
*๔๕	๒๘๗	กำหนดเพิ่มเติมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนด้วย	ไม่มี	ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยที่สำคัญทางหนึ่ง
*๕๐	๓๐๓	กำหนดระยะเวลาในการตรากฎหมายลูกให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี หรือ ๒ ปีแล้วแต่กรณี	ไม่มี	เพื่อให้กฎหมายที่กำหนดรายละเอียดทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หรือเรื่องอื่นใดที่มีความสำคัญให้เร็วที่สุด